

Четете в. „Пиринъ“

оната, що тъй често и тъй красноречиво прѣпоръчаваше на Австро-Унгария и даде на своите македонски поданици свобода на език, сбирания и съвѣсти, които то се е заляжало да даде по клаузури за малцинствата въ разнитѣ договори — македонската опасностъ ще прѣстане, споредъ насъ, да съществуваше въ днешната си острота. Македонците може би все още ще се стрѣмватъ къмъ автономия, но тѣхната пропаганда ще бѣде върхана по конституционенъ начинъ, а не чрезъ комитатджии.

Ще трѣбватъ ясни и откровени думи отъ страна на Англия, ако искаме да се постигне нѣщо добро и трайно въ Балканитѣ.

Писецитѣ отъ Шипско.

Пристигналъ пѣхнотъ отъ Шипъ ни разправи слѣдното:

„Прѣдъ двѣ седмици бѣхъ въ Шипъ. Занимавахъ се съ търговия на манифактурни изделия и като така трѣбваше да се движамъ изъ града, за да събирамъ вересии. Сърбитѣ ме набѣдиха, че съмъ събиралъ пари за Организациата, повикаха ме въ Околийското управление и ме биха зѣвски, а федератиста Христо Кавраковъ, по поръка на Стоянъ Мишевъ, искаше да ме убие, обаче успѣхъ да се изтрѣгна отъ глутницата на Мишевъ.“

Стоянъ Мишевъ и ортацитѣ му безмилостно изгнанаха населението въ Шипско. Всѣки денъ по селата се лѣе кръвъ. Една жена отъ с. Трогери крикнеше Христо Кавраковъ я подложи на зѣвски мѣчания, за да изкаже хора отъ Организациата, но като не каза извадилъ ѝ езика.

Най-силенъ тероръ се упражнява въ „Св. Николе“. Синътъ на тамошната фабрика на брашно е битъ зѣвски лично отъ Стоянъ Мишевъ. Ванасийки го на лѣчение въ Бѣлградъ той умрѣло по пътя.

С. Судникъ е било обсадено отъ Мишевъ и въ селскитѣ бостани намѣрили селанитѣ Андре Грѣбевски и Чавковъ. Първия е убитъ, а втория тежко раненъ и е на смъртно легло. Въ селото Мишевъ е изнасилвалъ нѣколко жени и жени.

Цѣлото население въ Шипско: дѣца, жени и старци кански-пичитъ отъ тайфата на Мишевъ. Самиятъ той е най-големия палець и развратникъ. Неизможно ми е да изреждамъ имената на бититѣ и убититѣ, защото тѣ сѣ десетки. Лазъ трѣпна, кога си спомня за моитѣ мѣчания и за зѣвски тероръ въ нашия край. И всичко това се върши отъ изрота Мишевъ! Не чувства ли той прѣзрението и проклятието на цѣль единъ народъ!“

Единъ голѣмъ нашъ дългъ.

Съобща се въ вѣстника ни и въ в. „Независима Македония“, че г. Петъръ Дървинговъ мисли скоро да турѣ подъ печатъ втория томъ отъ *Историята на Македино-Одринското овлѣчение*, описващъ дѣйствиата на македонцитѣ въ войната съ съюзницитѣ прѣзъ 1913 година. Който е чѣлъ първия томъ отъ тая история, изпстрѣнъ съ стотини портрети на участници, множество скици и снимки на групи опълчени и изжигни карти, не може да не се зарадва, че продължението и края на тоя важенъ трудъ скоро ще види бѣль свѣтъ.

Както е извѣстно, сжиятъ авторъ издаде и *Историята на 11-а пѣхотна Македонска дивизия*, описваща дѣйствиата на македонцитѣ въ общата война прѣзъ периода на борбитѣ съ англофренскитѣ войски при Кривопаланъ и при прѣслѣването имъ до Богданци.

По тая начинъ за дѣйствиата на македонцитѣ въ балканската и общата война ние имаме най-пространни съчинения, каквито на български за такива войсковы единици, каквото бѣ опълчението и 11-а п. Македонска дивизия, не са излѣзли и нѣма да излѣзатъ.

Да се напишатъ тия колосални трудове се иска и голѣма воля, и голѣмо желание, и голѣмо прилѣжание, и голѣма историческа култура. Ние знаеамъ, че авторитѣ имъ е работилъ върху тѣхното съставяне не сега, а прѣзъ самото врѣме, когато сж се развивали описанитѣ събития и когато е могло да се правятъ справки съ самитѣ участници и на самото мѣсто на дѣйствиата. А всичко това е позволило тия съчинения да бѣдатъ свършено пълни.

Ние въ тѣхъ намираме описание на боеве, походи, занятия, празненства, паради, игри съ една рѣчь цѣлия животъ на опълчението и 11-а Македонска дивизия. Ние въ тѣхъ виждаме копнежитѣ и себепотриването на македонцитѣ за своа Родина. И ние чувствуваме трепетна гордость, когато четемъ какъ военното шастие съжитъства, почти въ всичкитѣ боеве, македонскитѣ легиони. Плъняването осемнадесетъ хилядни корпусъ на Яверъ Паша при с. Мерхамлъ до Фере, отбѣгането десанта на 10-ия турски корпусъ на Енаверъ бей при Шаркѣой, заплѣването на скалистия върхъ Павлинъ и борбата за Султанъ-тепе, настѣпленито къмъ р. Каменца и борбата на върхъ Повиенъ, четиницитѣ дѣйствиа въ тила на сърбитѣ и плѣняването цѣла сръбска дружина при Демиркѣпия, боеветѣ на македонцитѣ при долното течение на р. Черна, Криволакъ и Богданци сж дѣла отъ първа величина, съ каквито малки части могатъ да се гордѣятъ.

Да! Въ тия три тома на г. Петъръ Дървинговъ ние виждаме усилията на македонцитѣ за независимостъ прѣзъ врѣме на балканската и общоевропейската войни, усилия неувѣнчани за нещастие съ успѣхъ, обаче, украсени съ безброй героически дѣла и завидна военна слава. И ето за това тия истории за напредъ и за глутницата поклѣния ставатъ като свещени книги на Македония. Тѣ ще се търсатъ въ бѣдаче и на тѣхъ ще се гледа, като на неразрушимы паметници, прѣназначени да окриляватъ духоветѣ на македонскитѣ поети, писатели и герои къмъ нови подвизи и нови хоризонти.

Историята на Македино-Одринското овлѣчение и тая на 11-а пѣх. Македонска дивизия сж едно гордость за насъ македонцитѣ, както по вѣтрѣшното имъ съдържание, така и по факта, че тѣ сж единственитѣ капитални съчинения, писани върху живота и дѣйствиата на голѣмитѣ войсковы единици участвували въ балканската и общата войни. Македонцитѣ отъ дешното врѣме по тая начинъ и въ това отношение не останяха по-назадъ отъ Македонцитѣ въ близкото и далечното минало, когато всѣкога тѣ сж вървели на чело на всички народи отъ балканския полуостровъ въ културата и въ всички идеини и духовни инициативи.

Редакцията на вестника ни, като се вдвѣжчаваша отъ всичко това изложено до тукъ, рѣши да се нагърби съ планирането на частъ отъ тия книги, за да се даде възможностъ на автора имъ да издаде втория томъ отъ историята на опълчението.

Идеалътъ на автора е, тия книги да се поставятъ въ библиотекитѣ на училищата и читалищата изъ цѣла България.

По тая начинъ тия важни книги ще се запазятъ за винаги и ще се оказватъ разпространени на всѣкъдѣ.

За постигане тая цѣль редакцията открива подписка за събиране волни пожертвувания за откупване тия истории и за изпращането имъ по библиотеки.

Отъ редакцията.

Позива на новозаробенитѣ.

Върховниятъ комитетъ на бѣжанцитѣ отъ поробенитѣ западни покрайнини е издалъ позивъ по случай тригодишнината отъ заробването имъ, въ който между другото се казва:

Три години вече отъ какъ стотици хиляди българи, потиснати и изнемощѣли подъ черно братско робство, нѣматъ утѣха, нѣматъ бѣль денъ, а сѣ горчиви слъзи въ неизмѣрими скръбъ денонощно оплакватъ, похитената си свобода и изгубенитѣ си рай — своа нещастна Родина. — Родина, за която тѣ посипаха съ коститѣ си и полѣха съ крѣвѣта си четиритѣ краища на Балканския Полуостровъ.

Окупаторитѣ на тѣзи области, еднокрѣвнитѣ ни братя сѣрби, още сѣ влизането си и въ продължението на цѣли три години, иматъ само една цѣль: да унищожатъ и прѣгонятъ всѣко българско въ тия краища.

Стотицитѣ цѣтущи български училища сж затворени. Стотици учители и десетки хиляди ученици отъ тия области сж разпѣнати. Българската рѣчь е запрѣтена. Българската нига и писменостъ сѣ прѣслѣдватъ, като прѣдательство. Тамъ нѣма и български духовенъ пастиръ, и молитвата къмъ Бога е запрѣтена на български езикъ. Не се чува вече тамъ и родната българска пѣснь, а плачь, вопль и мракъ покриватъ всичко. Икономичес-

ки упадѣкъ владѣе тамъ. Безправие то е вишь законъ.

Всѣки сѣрдитъ тамъ се стрѣмватъ да убиятъ гражданското съзнание и да изкоренятъ националното чувство въ поробенитѣ. Искатъ да насѣятъ робски духъ въ жаднитѣ за свобода българи.

Господаритѣ — сѣрби държатъ само за своитѣ права надъ робитѣ — българи. За задължениата къмъ поробенитѣ, които тѣ тържествено подписаха и прибраха, като основенъ законъ за страната имъ, тѣ не даватъ и да се спомене. Права на малцинствата — това е изразъ, който може се изрече само, възъ отъ границитѣ на Сърбия. И всичко това става подъ прѣлогъ на стратегически съображения. Да се осигурятъ стратегически граници на 12-милионна Югославия, сѣрчу оастрената, омаоомощена и обезоружена България.

Ето защо Върховниятъ Комитетъ и Организациата на бѣжанцитѣ отъ Западнитѣ поробени краища рѣшиха да ознаменува печалната тригодишнина отъ заробването на роднитѣ имъ огнища, съ една траурна манифестация на 8. XI. Димитровъ денъ.

РЕВОЛЮЦИОННИ КИПЕЖИ

Сражение.

Скопскитѣ в-къ „Свобода“ съобщава въ броя си отъ 18 того:

Вчера прѣзъ ношѣта въ мѣстността наречена Ендерлъ баръ, едно жандармерийско отдѣление се сѣрвѣнало съ голѣма българска чета. Въ борбата водена между тѣхъ стражаритѣ сж успѣли да убиятъ трима четници, а останалитѣ накерали сж се прѣбѣли въ с. Гроводе и отъ крайнитѣ къщи купили хлѣбъ и сж замъкнали даѣ овецъ. Селенитѣ веднага извѣстили на близката жандармерийска станица и тѣй заедно сж погнали комитѣтѣ, които оставили овецѣтѣ и избѣгли въ селото. На другата ношъ влѣзли въ селото Костурно за храна. И тукъ сжко сж употребили сила, ала пакъ биватъ подгонени отъ близката стража. Оставили сж много материалъ, като напр. бомби и др. Като чулъ гѣрмежа пристигналъ е и единъ лѣтящъ отрядъ, ала до тогава четиницитѣ сж успѣли прѣзъ мрачната, да се домогнатъ до гръцката граница.

Сражение въ Струмишко.

На в-къ „Свобода“ съобщаватъ отъ Струмица съ дата 18 октомарий.

Снощи къмъ полунощъ една българска чета, вжоржжена до жбѣи, прѣминала е отъ гръцка територия, където ограбила едно село — на наша територия, въ Струмишка околия, и нападнала е с. Костурно. Но веднага била забѣлѣзана отъ селенитѣ отъ селото, които сжко сж вжоржжили и встѣпили въ борба, като прѣдварително извѣстили най-близкия жандармерийски постъ, търсейки бѣзпа помощъ. Четиницитѣ захванали борбата, открили силна пушенъ сѣрѣба и хвърлили бомби, ала селенитѣ не сж се изгладзили. Тѣ нито крачка не сж отстъпили и продължили борбата, очаквайки пристигането на стражарѣ. Четиницитѣ, изненадани отъ издржливостъта на селенитѣ, се опитали съ настѣплене да разбиятъ противника, ала въ това врѣме пристига жандармерия, която ударила въ гърба четиницитѣ и внесла въ тѣхъ голѣма паника. Веднага слѣдъ туй четиницитѣ сж ударили на бѣгъ по неправленото, откъдѣто сж дошли, прѣслѣдвани отъ стражарѣ и селени, та едва сж успѣли да се прѣхвърлятъ въ гръцка територия, хвърляйки пушки, бомби и муниции.

Слѣзъ така една друга бѣгъ. чета нападнала селото Гроводе, взимайки отъ селенитѣ хлѣбъ и добитѣкъ; и когато сж прибрали плячката на купъ, стражаритѣ отъ топчевския постъ открили имъ убийственъ огнь. Четиницитѣ не сж посмѣли да започнатъ борба, поради което сж се разбѣгали, като оставили всичко плѣнено, тѣй както било събрано и не се сѣрѣли до границата. И на други мѣста имало нападения, но всички сж свършени съ поражение на комитѣтѣ.

И прѣзъ сръбско-гръцката граница чети.

На „Београдски дневникъ“ съобщаватъ отъ Шипъ:

Населението въ струмишка околия продължава да се противи на комитѣтѣ напори и не иска да имъ дава храна. Комитѣтѣ искатъ насѣла да получатъ храна, ала не успѣватъ. Прѣдѣи нѣколко дни, промъкнали сж се прѣбѣли въ с. Гроводе и отъ крайнитѣ къщи купили хлѣбъ и сж замъкнали даѣ овецъ. Селенитѣ веднага извѣстили на близката жандармерийска станица и тѣй заедно сж погнали комитѣтѣ, които оставили овецѣтѣ и избѣгли въ селото. На другата ношъ влѣзли въ селото Костурно за храна. И тукъ сжко сж употребили сила, ала пакъ биватъ подгонени отъ близката стража. Оставили сж много материалъ, като напр. бомби и др. Като чулъ гѣрмежа пристигналъ е и единъ лѣтящъ отрядъ, ала до тогава четиницитѣ сж успѣли прѣзъ мрачната, да се домогнатъ до гръцката граница.

Ето е интересно, че нашето правителство не прѣприема нѣщо прѣдъ Гърция, за да се откаже всѣко гостоприемство на четиницитѣ. Ако е по-прѣбно нека се прибѣгне и до репреси.

Силни сражения въ Овче-поле.

На в-къ „Време“ съобщаватъ съ дата 20 октомари:

Шипъ 20 октомари. Вчера слѣдъ пладне едно наше жандармерийско отдѣление въ околността на с. Макрашъ, Овчеполска околия, сѣрвѣнало се съ една силна чета на войводата Кольо. Борбата се водила дълго и отчаяно. Въ тая борба убитъ е единъ стражаръ на име Сулейманъ Зибичъ, а единъ мл. полицаѣръ-стражаръ е раненъ. Слѣдъ ожесточена борба четиницитѣ сж се оттеглили, като оставили единъ мѣртва. Наши потерни отдѣления, по слѣдитѣ на кръвѣта, успѣшно гонятъ четиницитѣ.

Скопие, 19 октомарий. Една жандармерийска потера, прѣстосвайки въ овчеполската околия, попаднала е въ засѣда отъ български комитѣ, които като забѣлѣзали жандармерията открили огнь. Нападението е било толкова силно и бѣзпѣ, щото стражаритѣ не сж имали врѣме да се противопоставятъ. Четиницитѣ сж ранени

ли въ двѣтѣ нозѣ водителя на потерата, командирѣ на жандармерийската станица въ с. Нѣманци, и ранили единъ стражаръ, когото сж заловили и залѣкли съ себе си. Стражаритѣ, които сж били много малко, а четиницитѣ сж били повече отъ 30 човека, трѣбвало да се оттеглятъ. Съ тревога сж били извѣстени за това всички стражарски постове въ овчеполска околия, а тѣй сжко и властитѣ въ Велесъ и Скопие, за да взематъ бѣзри мѣрки за спирене идването на комитѣ въ тия околии. Силни потерни отдѣления изпратени сж за тая цѣль.

Сражения въ Скопско.

Скопскитѣ в-къ „Привредни Гласникъ“ съобщава:

Научаваме се, че въ околността на Цѣрво, една комитѣска чета е вжоржжала да мине нашата граница, но веднага била отбѣлѣзана и успѣла да се прѣхвърли въ българска територия. За съжаление тая чета не е паднала въ наши рѣцѣ, защото, безсмыслено е, че и тоя случай би ни далъ материалъ добъръ по отношене четничеката акция.

Петъ български четници на 10 т. м. натъкнали сж се на една засада, отъ трима стражарѣ и 6 селени. Въ борбата дама сж убити, единъ заловенъ, а дамата сж ранени и избѣгали. Това е отжмщение на населението противъ четиницитѣ, за тѣхното грозно нападение прѣдѣи нѣколко дни. Слѣдъ това къмъ полунощъ, четиницитѣ сж се сѣрвѣнали въ мѣстността „Студенка“ съ контра-чета отъ населението. Въ тая борба пострадали сж нѣколко четници. Мѣстната контра-чета всѣки денъ прѣслѣдва четиницитѣ.

Въ Черна-Гора.

В-къ „Београдски Дневникъ“ съобщава:

Въ послѣдно врѣме властитѣ сж имали повече успѣхи въ разни страни, за унищожение на комитѣ, качащи и хейдути. Слѣдъ успѣха въ нѣколко окрѣжи въ Сърбия, Южна Сърбия и Санджака за сега има и единъ добъръ успѣхъ на жандармерията въ Черна-Гора. Тамъ едно потерно жандармерийско отдѣление се сѣрвѣнало съ едно дезертерско отдѣление, въ мѣстността наречена „Боровъ Камень“, община голийска, окрѣжъ Нишшичкѣ. Въ борбата, която е почнала веднага, стражаритѣ сж убили дама дезертери, а едногго ранили. Единъ отъ убититѣ е извѣстия Милосавъ Никчевичъ, оцѣненъ за 20,000 динара, а за другия не се знае нищо. Ранения е отвлеченъ отъ останалитѣ живи качаки. Никчевичъ е единъ отъ убититѣ на видния нишшичкѣ гражданинъ инженеръ Миошковицъ. По-рано е билъ учителъ и интелектуаленъ водителъ на черногорскитѣ четници.

Разбиване на чета, или ново клане?

Скопския в-къ „Свобода“ въ броя си отъ 20 октомари съобщава на вид-но мѣсто:

„Жестокитѣ и намъ добръ познатъ войвода Бърлийо сж своа извѣстна чета отъ кѣрволуци и комитѣ, която брой 111 души, останалъ е да ношува въ своа къща. Слѣдъ вечерата, четата се разположила подъ закрилата на своя стража да почива. Ала още не заспали, когато отъ стражата се чулъ пушенъ гѣрмежъ, съ което се канѣли за тревога. Четиницитѣ веднага се опѣли къмъ мѣстността, където се гѣрмѣло. Работата е била тѣ: Една чета разбити комунисти и работници, лутайки се по околността, натъкнала се на комитѣската стража и веднага открила огнь. Нападението е внесло смущение и изненада за

комитѣтѣ и до като се приготвили за борба, били отъ всички страни обко-лени, и убийствениа огнь, който е гѣрмѣлъ отъ всички страни изъ мрака, просто е косилъ редовѣта на четиницитѣ, които не сж знаели на какъ да се обърнатъ.

При тая изненада дошла и друга, много по-голяма и страшна, когато сж застрѣкали картечинѣи, косейки цѣли снопове. Борбата е била отчаяна. Настѣпвало се на нозѣ и прѣзъ ношѣта е отжквалъ стона на ранени и мушкането на мечове въ месо и кости. Картечиницитѣ продължавали да шрака! и да биятъ въ нови и нови редове, сега вече изплашени и загрижени, които въ страха се прибрали единъ къмъ другъ и сж това давали още по-пригодна цѣль. Слѣдъ това четиницитѣ почнали да заглѣватъ чувствително, намалени числено и се опитали да ударятъ въ бѣгъ, за да се спасятъ. Ала обрѣча около тѣхъ билъ силенъ и тѣ сж били върнати назадъ. Още една смѣла атака, още една събъ и навсѣкъдъ настѣпило миръ, като че нищо не е било. Само труповетѣ се чернѣли, разхвърлени въ кратъ единъ върху други, което говори за страхотната борба. Отъ 111 четници на полестраженето сж останали 103, а всѣко дама, заедно съ войводата Бърлийо сж успѣли да избѣгати, ползувайки се отъ мрака. Така е свършила една отъ най-крѣвничитѣ чети, почти случайно и неочаквано. И тѣй сж отжмжени много жертви, които сж заплашвани съ смъртъ отъ тая чета.

Бѣл. редак. Явно е, че това не е никакво сражение, защото всѣко е замѣтливо слѣдъ това въ сръбския печатъ. Не е ли тая едно ново клане, по-страшно отъ онова въ Гарванъ?

Въ Струмишката зѣтворъ.

На Бѣлградския в-къ „Врѣме“ съобщаватъ отъ Струмица съ дата 19 октомари:

Въ околийския зѣтворъ и подъ слѣдствие има задържани повече отъ 200 лица, които отговарятъ по закона за защита на държавата, а има и такива, които отговарятъ за разни убийства и грабежи. Цѣлия обвинителенъ материалъ е събранъ и обвиняемитѣ сж изпратени въ сѣда. Тѣзи дни се приключва слѣдствието по прѣстѣпленията на извѣстия Азмановъ и неговитѣ другари. Този Азмановъ, при нашата окупация на тоя окрѣжъ билъ бѣденъ селякъ отъ с. Муртино. Успѣлъ да стане прѣдседателъ на общината, слѣдъ малко врѣме той влиза въ връзки съ български комитѣ въ Петричъ и тѣ го увѣщаватъ да подаде веднага оставката и да доде въ Струмица и да почне организиране на селата въ околията, което Азмановъ веднага изпълнилъ. За малко врѣме станалъ най-богатъ търговецъ въ Струмица. Прѣвъ почналъ да организира селата и прѣвъ е довелъ четата на извѣстия Вѣдѣвъ.

Емигранти, абонирайте и разпространявайте в-къ „Пиринъ“, слѣдетъ за наврѣмѣната му и редовна продажба при настоятелитѣ на „Куриеръ“. Подкрѣпете вѣстника съ наврѣмѣното издѣлѣване на абонамента. Македонския печатъ е най-големното наше оръжие!

Съобщение. Софийското Д-во „Илинденъ“ съобщава на членовѣтъ си, че дружеството е ангажирало за тѣхъ 1-квачествени камени вѣглища отъ мината Перникъ. Който отъ членовѣтъ желе да се снабди съ такъва, да внесе прѣдварително въ канцеларията на дружеството ул. Прѣславъ № 4, 400 лева за тонъ франко дома.

Ив. Г. Говедаровъ

СПОМЕНИ ЗА МЕТОДИ КУСЕВИЧЪ

(По случай годишнината отъ смъртъта му)

Всички интелигентни българи, които прѣди освободителната война (1877 год.) сж живѣли въ Цариградъ, или пъкъ сж дождавали и прѣстоявали малко или много врѣме тамъ, не могатъ да откажатъ, че книжарницата на едновѣрѣмѣшното българско печатарско дружество „Промисление“, нахлува се въ центъра на града всрѣдъ голѣмата българска колония, състояща отъ банкери, голѣми търговци, еснафи, индустриалци и др., никой казвѣмъ отъ тия българи неможе да откаже, че тая книжарница бѣше културно-просвѣтно заведение — свърталище на всички интелигентни българи, живущи тамъ. Освѣнъ това и всички по-интелигентни българи, които дождаваха врѣмѣното изъ областитѣ на царството по-напредъ сж обитавали въ книжарницата, осѣбѣваха се за едно за друго, а най-вече за вържежа на народнитѣ ни работи и по слѣдъ се прѣдѣваха на работитѣ, за които бѣха дошли.

Прѣзъ 1874 год. единъ денъ отъ втората половина на мѣсецъ юлий, отидохъ самъ на австрийската поща да получа нѣкои писма и вѣстници, които ни се изпращаха „пострѣстанъ“. Между другитѣ прѣкти получилъ бѣхъ и двадесетъ броя отъ в. „Независимостъ“, който се издаваше отъ Любенъ Каравеловъ и Хр. Ботевъ въ Букурешъ, вмѣстѣ прѣстѣналия прѣди една година в. „Свобода“, и потъналъ въ потъ, се завърнахъ въ книжарницата, гдѣто намѣрихъ покойникъ ни книжовникъ Никола Михайловичъ, спорящъ по екзархийскитѣ работи съ отецъ Методий Кусевичъ и българина търговецъ въ града Андреа Анастасовъ отъ Рѣсенъ.

Михайловичъ ми даде рѣкописъ отъ книгата, която ни прѣвѣждаше и стана да си отива. Хайде, каза той, вие си приказвайте и вижте какво ще направите съ г. Анастасовъ за учителъ въ Рѣсенъ, а пъкъ азъ ще иде при Николчо Дѣдовъ Христовъ (Тѣчиловъ) да взема на заемъ нѣкоя лира и друга, защото пустата заплата не стига нито до 20 число на мѣсеца (Михайловичъ бѣше членъ въ свѣтъ въ министерството на Просвѣщенieto съ мѣсечна заплата 20 лири турски).

Останахме трима и отецъ Методий Кусевичъ ми каза, че той е дошелъ съ г. Анастасовъ да настои прѣдъ Македонската дружина да се намѣри и изпрати въ Рѣсенъ най-късно въ края на мѣсецъ августъ единъ добъръ учителъ, на когото и заплатата шѣла да бѣде задоволителна. Македонската дружина, както съмъ казалъ и на друго мѣсто, състои отъ трима души, избрани прѣзъ двѣ години отъ членовѣтъ на Цариградското читалище въ годишното му събрание. Тѣ си имаше отдѣленъ отъ читалището бюджетъ и се занимаваше изключително съ учебното дѣло въ Македония. Уреждаше съществующитѣ училища, отваряше нови и изпращаше съучители и учебни пособия. Прѣзъ това врѣме членове на дружината бѣха Стефанъ С. Бобчевъ, студентъ въ военно-медицинската школа, Лука Моравенсъ, виденъ търговецъ въ града и пишущия тия редове. Анастасовъ молѣше и настояваше да се изпрати въ Рѣсенъ или сѣрския учителъ Стефанъ Салганджиевъ, или Дончо Башуковъ, младъ интелигентенъ и способенъ момѣкъ отъ Ко-

привичка, който по това врѣме се навѣртелъ около брата си въ книжарницата на Хр. Г. Дановъ. Двѣмата тия господа бѣха прѣпоръчени въ Рѣсенъ отъ Йосифъ Ковачевъ, директоръ на първото българско педагогическо училище въ Шипъ. На г-на Анастасова казахъ, че прѣдседателя на дружината Ст. С. Бобчевъ обикаля сега Македония съ цѣль да се запознае съ учебното дѣло тамъ и да даде упътвания на учители и общинари какъ да си уредятъ училищнитѣ и общински работи, какъ да се борятъ и отстояватъ на гръцката пропаганда и слѣдъ завършането му въ столицата ще може да отговоримъ дали сжиятъ Башуковъ, или друго нѣкое лице ще изпрѣматъ за учителъ въ Рѣсенъ. Прибавихъ, обаче, че за мѣстено на учителя Стефанъ Салганджиевъ и дума не може да става, защото той е необходимъ въ Сѣрсь, гдѣто гръцката пропаганда усилено работи, и тамъ трѣбва човѣкъ борець като Салганджиева, добръ запознатъ съ мѣстнитѣ условия и хората и умѣющъ да отстоява на гръцката пропаганда.

Македонска парламентарна група в Българска

Тиквешкия депутат Григор Анастасов напуска партията си, за да основе Македонска група.

След п. Трайков Арсович, казва сръбския в-к „Време“ от 17 т. м., Григор Анастасович, народен представител от Кавадарци, съобщава, че напуска демократическата партия по съображения, които изтъква в своето писмо и които са от необикновен интерес за нашия политически живот, защото представляват начало на разходна акция на македонските представители в Скупщината.

Ето съдържанието на писмото: Политиката, която е водена до сега в Южна Сърбия и Македония, не е дала никакви облаги на този край. Днес, след пет години свободен политически живот, положението в Македония е въско отношение много по-лошо и по-нещастно. По моето дълбоко схващане отговорността за това положение носят всички досегашни правителства и народните представители от този край. Правителствата са подчинявали държавните интереси в Македония на своите партийни интереси. Гржежи са се преливали и единството за това, как да се помогне на партизанско чиновничество да увеличи числото на своите партизани. Народните представители пък, кой знае по какви съображения, никога не парламент не са се явили, като една цялост, с цел да запазват естествените интереси на този край. Тъй като партийната дисциплина са били заставени, цито разни актуелни, политически и економически въпроси, или съвсем да изоставят или пък на тях да гледат не тъй, както диктуват държавните интереси в Македония.

Като членове на най-големите съществующи партии и тъй са тръгнали въ духа на времето, та всички си свое време си губили въ междупартийни трения около запазване или взимане властта. Съ една дума: тъй не са достатъчно време посвещавали на въпросите за подобрене политическите и економическите условия в Македония, а каквото пък са тъй сторили ония в Демократич. клуб от 1919 год. до днес, свършало се е с това, че тяхните желания са оставили въ клуба само за свѣтлинѣ (к. р.).

Покрай това една от главните причини за лошото положение въ Македония е и това, че цялѣ ни политически живот през последните пет години е бил погълнат от хърватския въпрос (к. н.). Като се сравнят условията въ Хърватско и Македония и посрѣдствен политикан може да види, че от там не иде никаква опасност за държавното единство, както из Македония.

Тяко поне за това трѣвало да се води сметка и за Македония, както за Хърватско. За съжаление някои политикани са успели да насочат цялѣ наши политически живот въ Хърватско, изоставяйки всички други покрайнини, а особено Македония. Послѣдните на тази политика днес триумфират въ Македония. По-голямо разстройство, не-голямѣ хаосъ, по-голямѣ неправди не може човѣкъ и да помисли (к. р.) Македония, която въ всѣко отношение изпѣлѣва своите задължения към държавата, изоставена е напълно. Въпросът за обществения сигурност, аграрния въпрос, въпроса за съобщения — пътища и железници, въпросът за обновлене на производството, горския въпрос, емигрантския въпрос и много житейски въпроси за тая страна никак не се подготвят за сериозно проучване и разрешение. И всичко това единствено и

далечно време въ 1850 г. ще видим, че сръбското правителство, когато е имало нужда да заплашва турците въсѣко си е служило съ насъ и следъ като си е уреждало работитѣ, предавало е младежѣта ни на турцитѣ да я изтрѣбватъ.

Безподобни са сѣрбитѣ по коварство, козни и шовинизмъ. Достойни хираци на дрѣпавата и скръпена отъ деветдесѣти и деветъ народности коварна държава Австро-Унгария, тѣхна учителя и покровителка.

По повод на Араба-конашкото приключение, въ края на миналата година, турцитѣ не обидна ли тая зима въ София великана Дякона Василъ Левски, Димитър Общи и още много други младежи? По това приключение не се ли изпатриха на заточение преди три мѣсеца повече отъ стотина души на чело, на които стоѣха първенците отъ София Хаджи Бони Петровъ, Христо Ковачовъ, тетевиенският богаташ Хаджи Стефанъ Врабекъ, пирдопчанца Хаджи Иванчо? А колко кѣщи затвори хасковския гъркоманин Хаджи Ставре, когото Атанасъ Узунъ се опита да убие въ Хасково за шпионство и прѣвѣтелство? Десетки младежи се изпатриха на заточение въ Дибарекиръ (Мала-Азия), на чело на които стоѣха младитѣ първенци и образовани младежи отъ Хаск-во брата Георги Михаилъ Минчови, Петръ Бучковски, главенъ учителъ, Ат. Узунъ, учителъ отъ Одринъ, Константинъ Т. Догановъ отъ Коприѣвица, Христо Илиѣ отъ Пловдивъ, художника Георги Дончовъ отъ Чирпанъ. Това сѣ все млади, образовани и богати българи, на които кѣщиѣ се затвориха и опропастиха. Е добръ, при тая стѣна въ турцитѣ да изтрѣбватъ нашитѣ събудени и интелигентни младежи, може ли народа ни да се примири съ това робско положение и да чака турцитѣ сами да му дадатъ свобода и човѣшки права?

само за туй, че Македония не е застъпена въ Скупщината отъ своите народни представители, които като цялост са по-голямѣ авторитетъ и по-малко партизански страсти, би могли най-настойчиво да искатъ разрешението на тия въпроси отъ отговорнитѣ фактори.

Подтикнати отъ любовъ къмъ народа и държавата, азъ и няколко мои другари рѣшихъ сме да сложимъ всичката си сила за да сплѣхнемъ партизанскитѣ страсти въ Македония, умѣло и изкуствено подклаждайки отъ Българскитѣ партизани и да се посветимъ за осветление на всички политически фактори по събитията въ този край. Покрай това, ний сме съ желание да укажемъ нашата помощ на всѣко правителство, което би пожелало съ положителни и бързи мѣрки да подобри хаотичното положение въ Македония, да се осигурятъ политическите и граждански права на народа въ крага на устава и съществующитѣ закони и да се пласне напредъ дѣлото на просвѣтата, културата и поминѣта въ тази покрайна.

Въ тази смисълъ ний сме рѣшили да образуваме една независима парламентарна македонска група отъ представители на Македония, която ще разчита на независимата политическа организация на народа. Това ний сме го прието отъ народа съ най-голямѣ въодушевление, е осъдено отъ клуба на демократическата партия въ заседанията отъ 20, 22 и 25 юлий т. г. като движение, което ще служи на сепаратистични и автономистични движения. Тогава е рѣшено, цито инициаторитѣ, ако не се съгласятъ съ схващанията на клуба, да отговарятъ за послѣднитѣ.

Понеже и сега оставамъ послѣдователни на себе си, т. е. смятамъ, че това е единственъ пътъ, по който могатъ да се подобрятъ условията въ Македония, както самъ изтъкнахъ съ интервюто си въ „Свободна Трибуна“ въ Загребъ отъ 15 септември т. г., и желаятъ да запазя своята свобода на моята политическа дѣятелност, честъ ми е да заявя т. г. председателъ, да извѣстѣя клуба, че азъ напускамъ Демократическия клубъ въ Парламента и едновременно поднасямъ оставката отъ членство въ централното настоятелство.

Българска, 17.X. 1923 г.

Учитѣль: Гр. Анастасовичъ,
(нар. представителъ)

Г-нъ Петъръ Дървинговъ въ скоро време ще тури подъ печатъ втория томъ отъ Историата на македо-Одринското опълчение, описващъ дѣйствиата на опълчението въ оная сѣ съюзницитѣ презъ 1913 год.

Въ тоя томъ ще се помѣстятъ портретитѣ на всички паднали за отечеството, опълчени безъ разлика на чинъ, и на всички отличени се офицери, войводи, чиновници, подфисцери и редници. Умоляватъ се всички опълчени, милшюни да се издаде една пълна история, да изпатратъ исканитѣ снимки отъ него на падналитѣ тѣхни близки. Особно важни са фотографическитѣ снимки на групи и мѣстности, снети презъ време на дѣйствиата.

Не са нужни фотографии за лица, чинитѣ снимки са помѣстени въ първия томъ. Патриктѣ да се адресиратъ до г. Петъръ Дървинговъ, ул. Ваадайска 20 — София.

Всичкитѣ тия грозни прѣсѣдѣвания, изобрѣдени до тукъ, не са ли сѣмѣна на една велика революция въ недалечно бъдеще, която ще помете турцитѣ отъ Европа, а най-малко ще имъ отнеме тритѣ области: Македония, Тракия и Мизия. Това само турцитѣ въ своето заслѣпление не виждатъ.

Съ пропѣдитѣ си да държимъ съ турцитѣ, Д-ръ Чомаковъ и негови съмишленици, гонятъ и друга цѣль. Тѣ мечтаятъ за една дуалистическа империя между насъ и турцитѣ. Свѣтла идея, защото съ нейното осъществяване не само, че Турция ще се закрѣпи и възроди, но и ние ще можемъ бързо и безпрѣпятствено да се развиемъ въ просвѣтно, ступанско и икономическо отношение, ще се избавимъ отъ безбройнитѣ убийства на българи, които ставатъ всѣки денъ на всѣдъ изъ областитѣ, ще се избавимъ отъ обирѣти, обезчестяванията и потурчаванията, а въ по-далечно бъдеще ще се отървемъ отъ териториалнитѣ распри съ нашитѣ сѣсѣди сѣрби и гърци. Не видимъ ли, сѣрбитѣ още днесъ при една силна Турция, да издѣватъ притезания за области, населени съ българи и които цѣль свѣтъ на тѣхни държавници и историци признаватъ за българска. Ето че Нишкиятъ епископъ Викторъ, когото прѣди да го години Екзархията ни изпрати въ Нишъ и когото населението като българско, прие съ радостъ, днесъ тоя владика, подкупенъ отъ сѣрбитѣ и подпомаганъ отъ петъ-шестъ шумедийци, испратени отъ Българска заселени прѣди да го години тамъ, заявява официално, че не признава Екзархията ни, защото населението въ епархията му било сръбско. Ами малка ли ще е печалбата ни, гдѣто ще се изпрѣчимъ и запущимъ пътя на Австро-Унгария за прикриването ѝ въ Солунъ? Да, идеята е свѣтла, както ти казахъ, но не е възможно Турция да се прѣобрази на една дуалистическа държава по обра-

Балканска хрѣхика

Приготвления на Малкото съглашение. Парижъ, 18 октомври. В. „Танъ“ съобщава: Докладчикъ на бюджетната комисия въ Френския сенатъ, сенаторътъ Анри Беранже е заявилъ, че Франция ще отпусне на Малкото съглашение и Полша 800 милиона франка заемъ за въоръжаване.

Тракийския върховенъ комитетъ. Изпълнителниятъ тракийски върховенъ комитетъ се е конституиралъ както слѣдѣ: прѣдседатели: Н. Константиновъ, подпрѣдседатели: Н. Чилевъ и Д. П. Николовъ, секретаръ: М. Балджиевъ и членове: Трандафиловъ, К. Георгиевъ, Д. Яневъ, Г. Вулъевъ и Ст. Мавродиевъ.

Убийствѣта на генералъ Теллини. Римъ, 22 октомври (И. Т. А.) — Албанското правителство издаде една Червена Книга, която ще бъде прѣведена на всички езици.

Книгата съдържа резултатитѣ на албанската анкета по жинското убийство. Тя посочва Яни Ванче, шефа на една гръцка банда отъ 12 души, като авторъ на тоя убийство.

Сжщата книга дава подробности по заседата и условията, при които е извършено убийството.

Освѣтъ това Червената Книга обявява гръцкитѣ военни власти въ изкуствено отклоняване естествения хогъ на правосъдието, за да може шефа на гръцката банда, Яни Ванче, да бъде неуязвимъ отъ подозрѣнията, възникнали вслѣдствие издирванията на междусъюзнишката комисия.

„50-годишнината на Левски.“ Карлово билъ образуванъ граждански комитетъ, който правилъ усиленни приготвления за блѣсковото отпразднуване на 50-годишнината отъ обѣсването на Василъ Левски. Тържествата ще станатъ на площада около паметника на апостола на 20 ноември, за който денъ се очаквало да дойдатъ много официални лица, гости отъ Пловдивъ и околията.

„Чакаларовъ“. Атинскиятъ в. „Елестерос Логосъ“ отъ 12 X. т. год. публикува една карикатура, озаглавена съ думитѣ: „Чакаларовъ“ и „Шефътъ на плѣтъ“ подиръ раздѣленieto, дѣто се срѣща слѣдния текстъ:

„Прѣвъ избѣрѣтелъ на политическитѣ теории за самостоятелността на Македония е българския архиепископъ Чакаларовъ. Той казваше и проповѣдаваше принципа „Македония за македонцитѣ.“ Сжщото нѣщо поддържа и проповѣдава сега и Г. Бусновъ. Т о в а означаватъ думитѣ му „на мнѣние самъ цѣла Македония да не вземе участие въ прѣдстоитѣ за законодателни избори въ Гърция.“ Съ тѣзи думи македонскиятъ вождъ изказва огорчението си, че занаярѣдъ не може вече да се позовава на гласовѣта на мюсюлманитѣ. Това е една трагична страница отъ историята на Елада, която е грозно петно, позорна обидѣ. Стариятъ нашъ политически свѣтъ никога не се е позовавалъ на благородния и патриотиченъ елементъ въ Македония. Мюсюлманитѣ тамъ са били негова надежда, опора. Той се позова на неговитѣ гласове презъ 1915 и 1920 година; всичкитѣ си грижи и жѣлности той проявяваше само спрямо тѣхъ въ Македония. Съ мюсюлманитѣ стариятъ политически свѣтъ сключаваше безразвѣстни спогодби, за да си осигури гласовѣтъ му. Прѣдставителитѣ на този свѣтъ даже и прѣнѣсаша противъ гръцкитѣ писма на мюсюлманитѣ. Мюсюлманскитѣ кошмаръ отъ Кайлария нѣма да притиска занаярѣдъ гърдитѣ на Македония. Червенитѣ фѣсъ нѣма вече да дирижира садбичитѣ на гръцкото отечество. Слава

зеца на Австро-Унгария. Тя ще прѣдпочете да загине, отколкото да постави райитѣ си наравно съ турцитѣ. И ако тая идея не може да се осъществи въ времето на Али Паша и Фуад Паша, които минуваха за разумни патриоти, за свободолюбиви, прозорливи и дѣловидни държавници, то днесъ при Мидхатъ Паше, Недимъ Паша и Хюсин Паша, е съзрѣването невъзможно.

Не, съ турцитѣ не може да се живѣе заедно и е много наивно, даже дѣтнщина е, да се мисли за дуализмъ. Безъ огънь и мечъ, безъ кръвъ, ние не можемъ да очакваме никакви отстъпки отъ турцитѣ, нито пъкъ да видимъ султанътъ, намѣстникъ на пророкъ, Мухамедъ, царъ на гявритѣ българи, както прѣдлага Българскитѣ централенъ революционенъ комитетъ въ Букурѣшъ въ мѣмоара си отъ 1867 г. до самия султанъ.“

Такова бѣше убѣдението на Отецъ Методи Кусевичъ за турцитѣ и тѣхното реформаторство.

Покония Николай Михайловски го наричаше размирникъ. И наистина той бѣше такъвъ, защото той постоянно спореше съ ония, които вѣрваха, че Турция съ своитѣ методи на управление, е способна за животъ и защото постоянно кореспондираше съ разнитѣ общини и добри лица въ Македония и чрѣзъ добри родолюбиви търговци отъ много градове въ Яхияханъ, гдѣто бѣха канторитѣ и магазинитѣ имъ, събираше данни за злодѣянията на турцитѣ въ областитѣ, слизаше прѣзъ денъ прѣзъ два отъ Ортакьой въ града, обикаляше редакциитѣ на вѣстницитѣ: „Напрѣдъкъ“, „Право“, „Миръ“, „Денъ“, „Източное време“, па даже и подпомаганя отъ държавата вѣстникъ „Турция“, съобщаваше злодѣянията и настояваше за обновлението имъ. Единъ пътъ редактора на „Източное време“, англичанина Лабранъ Хали, бѣше му оба-

боту, сключи се конвенцията за доброволното изселване на националнитѣ малцинства въ Гърция (освѣтъ западна Тракия) и въ Турция (освѣтъ Цариградъ) турцитѣ ще си отидатъ. Тѣ нѣма да подаватъ избирателна бюлетина въ прѣдстоитѣ избори за народни представители въ Гърция.

И гърцитѣ въ Македония недоволни. Атинскиятъ в. „Ниа Амера“ отъ 10 X. т. г. на уводно мѣсто, като коментира рѣшението на гръцкия македонски парламентаренъ дѣеъ г. Бусновъ да не вземе участие въ прѣдстоитѣ избори за народни представители въ Гърция, между друго пише:

„Независимата политика на македонската независима партийна група въ миналото причиняваше постоянни министерски кризи и прѣчеше на сѣрдитѣ партии да си сътрудничатъ, за да може да се образува едно трайно правителство въ страната. Тѣзи отрицателна, унищожителна политика има послѣдци, които нийма нужда да напомняме сега, но които трѣбаше да послужатъ за поука въ бъдещето. „Македонската независимостъ“, както се явява и дѣйствува, съставлява политически солицизмъ опасенъ, който фатално води държавата къмъ безправие, което ослабва оная частъ отъ гръцкия народъ, която се бори за затвърдяване на държавата и гарантиране политическитѣ и лични свободи на народа.“

По раншитѣ приноси на независимата македонска група трѣбаше да се изоставатъ вече слѣдъ опититѣ въ миналото. Щомъ още продължаватъ тѣ, налага се да се реагира противъ тѣхъ, да се изкоренятъ тѣ, защото могатъ да насърчатъ надежди, които са въ състояние да създадатъ не само политически, но и по-общо опасности.

Гръцко-българската конвенция. Гръцко-българската комисия, по приложението сключената между България и Гърция конвенция се е закрѣпила отъ западна Тракия, където прѣбиваваше съ задача да промчи условията за приложението на конвенцията за етническитѣ малцинства въ зап. Тракия. Ходатайството на прѣдседателъ на гръцката делегация въ комисията прѣдъ гръцкото правителство за приложението на конвенцията и за зап. Тракия, споредъ увѣрениа на осѣдломери крагове, е получило потвърждение.

Броженията въ Гърция. Атинскитѣ вѣстници са много раздразнени. Тѣ пиматъ статии, пропити съ злоба, омраза, ненавистъ единъ противъ други. Опозиционниятъ печатъ не може да прѣстои на революционеритѣ, че са поставили подъ защитата си венизелиститѣ и въ коалиция съ тѣхъ ще участвуватъ въ прѣдстоитѣ избори за народни представители. В. Катимеринъ открито приканва революционеритѣ и революционното правителство да напуснатъ властта. „Идете си вече, казва този вѣстникъ, защото не изпѣлните обѣщанията, що дадохте народу, не се издигнаете надъ партиитѣ, не можахте да спасите Тракия. Скоро властта ще мине въ други рѣцѣ. Върнете си вече, дайте на други управлението на сурнатѣ.“

В. „Та Хроника“ пише, че управлението на революционеритѣ и на революционното правителство нѣмаво нужда отъ контр-революция, защото тѣ сами доста се много били подхлъзнали и стремглаво вървели по наклонената площ на падението. Революционеритѣ патални въ собственитѣ си грѣхове.

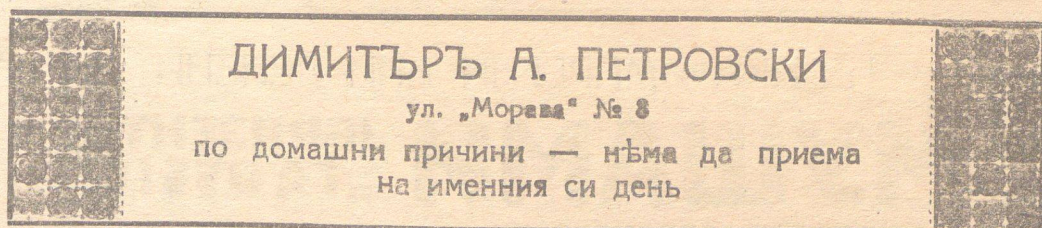
Полковникъ Плевистасъ въ единъ изявление строго е прѣдупрѣдилъ про-

дѣлъ, че въ Министерството на вжтрѣшнитѣ дѣла се очудвали на голѣмитѣ и точни свѣдения, които съдържалъ вѣстника му за башибозукитѣ на турското население и управление въ областитѣ и които свѣдѣния му се доставявали отъ отецъ Методия и го питали кой му съобщава тѣхъ свѣдѣния, особено свѣдѣнията по потурчаването на едно момче, отъ едно отъ прилѣжскитѣ села, единично на родителитѣ си, които, по настояването на Кусевича, чрѣзъ Лафанъ Хали бѣ осъбождено отъ министъра на вжтрѣшнитѣ работи и прѣвѣдено на неговитѣ родители. Разбира се, че Хали не е билъ човѣкъ да издаде своя приятелъ — дописникъ и като му благодарилъ за свѣдѣнията, попомилъ го да продължава да услужва на вѣстника, но да обиди на своитѣ приятели щото всѣкого свѣдѣнията, които му съобщаватъ да бждатъ точни и безпристрастни, защото само тѣй може да се помогне на измѣнното население.

Голѣма роля игра Отецъ Методи Кусевичъ въ Екзархията и прѣзъ време на отказа на Екзарха Антимъ I да участвува въ Великия Съборъ, който Мидхатъ Паша свика на Високата Порта, слѣдъ Сръднокорското възстание, за да се произнесе, че народитѣ въ империята сѣ благодарни отъ турското управление.

Екзарха бѣше рѣшилъ да не ходи на тоя съборъ, но Отецъ Методи Кусевичъ най-много спомогна, че Екзарха, въпрѣки настояванията на нѣкои отъ първенцитѣ, устоя на рѣшенieto си и не отиде, не прие да иде на Високата Порта да се нареди при началницитѣ на другитѣ християнски общини и при Великия еврейски равнинъ и да заяви, че българския народъ е благодаренъ и блаженствува подъ сѣнкитѣ на султана и не желае никой да се застъпи за неговата участ.

Въ разговоръ, който всѣки денъ

ДИМИТЪРЪ А. ПЕТРОВСКИ

ул. „Моравѣ“ № 8
по домашни причини — нѣма да приема
на именина си дѣнь

ПАНИХИДА

По случай четридесѣтъ дни отъ смъртта на непрежалимий ни съпругъ, баща и дѣдо

Иванъ Т. Вошнаковъ

ше се отслужи панихида въ недѣля, на 28 т. м. въ 9½ часа въ черковата „Св. Спасъ“.

Поканватъ се роднини и приятели да присѣтствуватъ.

София, 25 октомври 1923 год.

Отъ опечаленото сѣмѣйство.

тивнитѣ си, че силата на революционеритѣ щѣла да се наложи и всички, които се опитали да създаватъ смутъ, щѣли да бждатъ най-немилостиво наказани, поставени на мѣстото си. Полковникъ Ст. Гонатасъ, министър-прѣдседателъ направилъ сяко по прѣдупрѣждане на вѣстницитѣ и на противницитѣ си.

Възбуждението въ страната, споредъ съобщенията на венизелистичкитѣ и антивенизелистичкитѣ вѣстници било много голѣмо, атмосферата била твърдо нагнетана, страститѣ много разгорещени. Двата противни лагера въ всѣки моментъ били готови да се хванатъ за гушата наново. Изненадитѣ не са излючени даже и слѣдъ потушаването на бунта въ провинцията.

Хърватитѣ и скупщината. Българския в-къ „Време“ въ броя си отъ 19 т. г. дава слѣдната прѣдѣнка относно въпроса за идването на Радичевата група въ скупщината: Споредъ извѣстията, положението на хърватската републиканска партия е такова, че не може да става нито дума за идване на Радичевитѣ прѣдставители въ Българска. Текъвъ дълбокъ прѣломъ въ редовѣта на Радичевата партия би значело напушане. Тѣхната идеология и, споредъ тѣхнитѣ схващания, напушане и най-цѣлесобразния начинъ на борбе: пасивна съпротива и бойкотъ на Народното събрание. Радичевата партия, като извънпарламентарна партия държи, че въ своитѣ редове иска да привлече всички недоволници въ тая страна: отъ търговци до работници, отъ индустриалци до земеделци. Тя особена надежда възлага на недоволството въ южна Сърбия и Черна Гора. Радичевитѣ вѣрватъ, ако въ тѣзи краища прѣзъ идущитѣ избори изтъкнатъ своя листа и свои кандидати — разбира се сѣрбски кандидати, съчувственици на хърватската Радичева партия — ще спечелатъ болшинство. Като прибиратъ около себе си всички недоволници въ цѣлата страна и по тоя начинъ създаватъ едно легално болшинство отъ сѣрби, хървати и словенци, тогава чакъ идватъ Радичевитѣ въ Българска да прѣговарятъ съ сѣрбитѣ и съ тѣхъ заедно да взематъ властта въ свои рѣцѣ.

До тогава Радичевитѣ не влизатъ въ скупщината, защото знаятъ че тогава тѣхната идеология ще прѣживѣе банкрутъ, който заедно съ това би повлекълъ тормозъ за хърватскитѣ маси и пълното ний напушане Радичевата партия.

Размѣната на турци и гърци. Смесената комисия въ Атина за размѣната на гръцкитѣ и мюсюлмански населеня, се е събрала подъ прѣдседателството на испанския делегатъ. Комисиата е рѣшила, мюсюлманскитѣ населеня въ Гърция, които трѣба да бждатъ евакуирани прѣди другитѣ, сѣ тѣзи отъ източна Македония, Критъ, Лариса и извѣстенъ брой мюсюлмани отъ солунския окръгъ, които по настоящемъ са събрани въ този градъ.

Екзарха е обичалъ да води съ Отецъ Методия единъ денъ го запитва: какъ мислите, Отецъ Методи, дали всичкитѣ поканиени първенци духовни и миряни ще отидатъ на Високата Порта да взематъ участие въ Великия Съборъ? — Всички и ще идатъ, Ваше Блаженство, отговори Методи, а само единъ нѣма да иде и то сте вие.

— Защо да не иде, Отецъ Методи, запитва Екзарха?

— Защото нѣма да пожелаете да станете измѣнникъ-прѣдатель на народа си, отговори Отецъ Методи.

— А по-добър е да стане бунтовникъ?

— Не, нѣма да станете бунтовникъ, впрочемъ по-добър е да станете бунтовникъ, отколкото измѣнникъ на народа си.

Тоя съборъ се свика най-вече заради Ваше Блаженство, каза Методи; той се свика за да се опита да шия патриотизмъ, вашата обичъ къмъ народа, който ви е поставилъ за свой духовенъ началникъ. Мидхатъ Паша знае, че вие нѣма да идете, защото вашъ дълъгъ ви заповѣдава да не отивате. Въ случая Мидхатъ Паша поставя Ваше Блаженство на изпитание.

— Хиляди изпитания, Отецъ Методи, не са въ състояние да ме разубѣдятъ да напусна рѣшението си. Екзарха не отиде, но затова пъкъ по заповѣдъ на Портата биде сваленъ отъ високія постъ и изпатренъ заедно съ екзархийскитѣ секретари Георги Груевъ и Георги Тишевъ и напукаха Иванъ Найденовъ на заточение въ Ангора.

Отецъ Методи Кусевичъ взема участие и въ изработването на географическата карта, която Екзархията прѣдстави чрѣзъ генералъ Игнатисъ на цариградската конференция въ 1876 год. и възъ основа на която по-послѣ се сключи Санъ-стефанския миренъ договоръ.

Тия работи ми е разпирявалъ самъ

Подкомиситѣ, които ще контролиратъ размѣната, ще засѣдватъ въ Солунъ, Кавала, Драма, Кандия и Кавана. Заминаването на другитѣ мюсюлмански населеня въ Гърция, ще бжде опрѣделено въ послѣдствие.

Америка за революцията. Скопския в-къ „Слобода“ съобщава: Прѣди 10 дни членовѣта на македонския револ. комитетъ, които се намиратъ въ Америка са имали тайно събрание, въ което сѣ рѣшили да изпатратъ парична помощъ на своитѣ другари въ България. Рѣшението е било веднага изпълнено и членовѣта на изпълнителния комитетъ приели съ пощенски чекъ отъ 150,000 долара. Съ тая сума Тодоръ Александровъ възнамерява да почне сериозно своята акция и пропаганда.

Панахида за Методи Кусевичъ. По случай едногодишнината отъ смъртта на старозагорскитѣ митрополитъ Методи Кусевичъ по инициативата на прилѣжкото братство и на роднинитѣ на покойния, на 28 тог. въ недѣля, въ черковата „Св. Недѣля“, слѣдъ божествената литургия, ще се отслужи заукопачна литургия и панахида.

Движението въ Гърция. Избухналото контрареволуционно движение въ Гърция се дължи на извънредния тероръ упражняванъ отъ революционното правителство и венизелиститѣ въ свързка съ прѣдстоитѣ законодателни избори. Течението срѣщу правителството и венизелиститѣ въ народнитѣ маси е извънредно силно и възбуждането на контрареволуционното движение не е изм

ЧЕШКИ ИМПРЕГНИРАНИ ЛЕНЕНИ

МУШАМИ (БРИЗЕНТИ) „TAUSSIG“

Гарантирано непромокаеми, за покриване вагони, камioni, кола, стифве за Транспортни Дружества, експедитори и др. Фабрично здрави, ушити и дълготрайни, съ размери:

1 1/2	на 2 1/2	3	на 4	м.	Без конкуренция Цѣни само фабрични По курса на деня
2	на 3	4	на 5	"	
2 1/2	на 3 1/2	4 1/2	на 6 1/2	"	
2 3/4	на 4	6	на 8	"	
2	на 4	8	на 12	"	

Главен представител и единичен фабричен склад за Царството:

Наталио Розанесъ,
София, Коопер. Търговски Домъ, Алабинска 35 и Позитано 5.
Телеграми: РОЗАНЕСЪ — Котирдомъ. Телефонъ 1038.

Пивоварница БРАТЯ ПРОШЕКОВИ

има удоволствието да съобщи на почитаеми си клиенти, че по случай есенния сезонъ пусна въ продажба известното

ПРОШЕКОВО ПИВО

ЧЕРНО „СВ. СВАТОРЪ“, Мюнхенски типъ.
СВЕТЛО, Пилзенски типъ.

I-во СОФИЙСКО КОМИНОЧИСТАЧНО БЮРО

ЮРДАНЪ БАНЯРОВЪ

на жгѣла сръщу старата Шуменска бирария, подъ Горската Банка — БУЛ. ДОНДУКОВЪ, 34. Телефонъ 75, Халитъ

Къмъ г. г. Клиентитѣ. — При настѣпането на сезона за почистване куминитѣ, печкитѣ и парнитѣ котли, не плащайте на коминочистача прѣди да проверите и се уверите, че съвѣстно е свършилъ работата си. Иначе рискувате съ имота и спокойствието си.

„РОДИНА“

Българско Акц. Общо Застрахователно Дружество

Основен капиталъ 6,000,000 лева напълно внесенъ

Главна Дирекция — СОФИЯ

въ собствено здание на площадъ „Александър I“, сръщу Дворца. Телеграфически адресъ „РОДИНА“. Телефонъ № 816

Извършва всички застраховки по клоноветѣ

Пожаръ, Животъ, Злополука и Транспортъ

Дружеството „РОДИНА“ е въ връзка съ най-големитѣ чуждестранни дружества и приема всѣкакви рискове въ неограниченъ размѣръ.

Прѣдседател **Н. МУШАНОВЪ.**

Застраховайте се при „Родина“

Двѣтелни агенти ще намѣрятъ най-износни условия.

ЗА СЕЗОНА! — ЗА СЕЗОНА!

доброкачествени вълнени платове английски и мѣстни за мъжки и дамски дрехи на цѣни конкурентни пристигнаха при

Каловъ и Джуровъ

СОФИЯ, ПОДЪ ХОТЕЛЪ „ЮНИОНЪ ПАЛАСЪ“.

МАГАЗИНЪ „КАЗАНЛЪКЪ“

ул. „Климентина“ № 6

СКЛАДЪ на мѣстни и европейски вълнени прѣжди, натурални и боядисани. Всички видове плѣтени издѣлия. Цѣни конкурентни. Посѣтете да се уверите.

„ФЕНИКСЪ“

ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЗА ЖИВОТЪ

ОСНОВАНО ВЪ 1860 ГОДИНА

Едно отъ най-големитѣ и солидни дружества на континента

Извършва застраховки ПО ЖИВОТЪ по най-новитѣ комбинации и при най-износни условия.

ДИРЯТЪ СЕ ДѢЯТЕЛНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ.

Дирекция за България — София, бул. Евлогий Георгиевъ, 54.

Д-ръ Н. Павловъ

Дългогодишенъ градски околийски и болниченъ лѣкаръ

ДУПНИЦА 6-20

А. Алкалай и С-не

Св. Неделя, 17, до аптека-та Геневъ. СКЛАДЪ за електрически и водопроводни стоки. Приема инсталиране на електрически и водопроводни инсталации на най-износни пѣни. 4-5

Машиненъ складъ

на Акц. Търговски и Индустр. Д-во „МЕРКУРЪ“

РУСЕ, ул. Полицейска № 3

Адресъ за телегр. „МОТОРЪ“. Телефонъ № 213.

се намира винаги богатъ асортиментъ отъ всѣкакви машини и оръдия за земледѣлие, мелничарство и индустрия

Специално: ТРИОРИ, ХАЙДЪРОВАЧКИ за МИСИРЪ, ПЛУГОВЕ и ТРУПИЦИ, разни КАИШИ франц. МЕЛНИЧЕИ КАМЪНЕ, ЧУКОВЕ „КУМИНЪ“, швейцар. КОПРИНЕНИ СИТА, МОТОРИ и пр.

Искате каталогъ? — Искате каталогъ? — Искате каталогъ?

Г. Н. Поповъ и Братъ

Придворенъ шапкаръ

съобщава на господа офицеритѣ, че изработва най-елегантно ФУРАЖКИ, ПАГОНИ и има всички други прибори по униформата.

Трактори ФОРДЗОНЪ FORDSON

съ автоматиченъ плугъ ОЛИВЕРЪ съ два лажежа, употребяватъ за гориво петролъ економични, лесни за обслужване въ най-подходящи за нашитѣ земеделски стопанства. Освѣнъ за оранъ, могатъ да се употребяватъ за вършитба за каране всички зем. маш. и за превозъ. Главенъ прѣдставителъ за България Международно Автомобилно Д-во „Стрѣла“ София, Бул. Дондуковъ, 51.

За Америка-Канада и Цѣлия СВѢТЪ

продава билети, генерална паракходна агенция

Тома К. Бакрачевъ

Площадъ Львовъ мостъ, София 3-3

Грандъ хотелъ Лидо-Венеция

Грандъ хотелъ Лидо Венеция

Отъ 1 октомври се открива въ центра на града до централната Синагога ул. Екзархъ Йосифъ 10

сб 85 стаи отъ които 40 съ по едно легло. Най-големъ комфортъ, цѣлата мебелъ нова, електрическа инсталация, бани по етажитѣ.

Образцовъ редъ, абсолютно спокойствие, отлична чистота.

В. Димитровъ и Хр. Ивановъ

(бивши съдържатели на хотелъ „Парижъ“)

ОБУЩАРСКО ЗАВЕЩЕНИЕ

„НАПРЕДЪ“

УЛ. АЛАБИНСКА 28 ЖЛАЛА ЛАВЕЛЕ

Пиано и физармоника

се продаватъ. Пианото е съвършено ново, герм. марка.

Справка администрацията на В-КЪ „ПИРИНЪ“

ЮГОСЛАВЯНСКО-БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКА АГЕНЦИЯ

СОФИЯ — Мария-Луиза, 41

Прѣвраща пари най-бързо за цѣла Южна Сърбия (Македония) въ всички градове.

Голѣмъ асортиментъ КОЖИ

лутръ, опузими, бибелети, скокскъ, нерци, порове и др. разни кожени палта при

Магазинъ „ЖЕНЕВА“

„Лере“ 11

МАКАРОНИ

фабрика „МАКЕДОНИЯ“ на Филипъ Московъ — Варна

Произвежда доброкачествени макарони на износни цѣни

МАКАРОНИ

МАГАЗИНЪ „ХУДОЖНИКЪ“

на Гурко Сазиновъ

София, ул. Витошка 12.

Продава за сезона съ намалени цѣни: бси за кѣщи, кои за п. ежжи, бси за рисуване и всички принадлежности по бояджийството и рисуването.

Въ поликлиниката

на Д-ръ ПАЛЧЕВЪ, София, ул. Клементина № 13. Тел. подцен. Дебъръ 123, се извършватъ всички видове операции и прѣгледъ отъ специалисти лѣкари въ страната ни. Цѣни достъпни за всички. 3-20

Четете в. „Пиринъ“

ФАБРИКА бивша „ЗАРОКОСТА“

на Я. Г. ЦАКАТО и Д. АНЕМОНЕВЪ

ЗА КОНЯЦИ, ВИНЕНИ МАСТИЛИ, СПЕЦИАЛНИ ХИОСКИ РАКИИ, ЛЪКЪОРИ, ФИНИ ОДЕКОЛОНИ, ВЕРМУТЪ, АМЕРЪ и др.

Цѣни безъ конкуренция.

Цѣноразписи при поискване.

Ефтини елегантни ОБУЩА

дамски, мъжки и дѣтски, по порѣчка и готови, по най-последнитѣ европейски модели, може да се снабди всѣки отъ обуварския магазинъ

„ЗЛАТЕНЪ ЛЪВЪ“

ул. „Търговска“ № 32

Посѣтете да се уверите.

Дръмовъ-Велчевъ и С-не

Франко-Белгийска Банка за България

АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО

КАПИТАЛЪ 250,000,000 ЛЕВА НАПЪЛНО ВНЕСЕНЪ

Основана съ участието на Crédit Foncier d'Algérie et de Tunisie Парижъ, капиталъ 125,000,000 франка и Banque Belge pour l'Etranger, Брюкселъ, съ капиталъ 100,000,000 франка (Филияла на Société Générale de Belgique, капиталъ 338,000,000 франка).

ЦЕНТРАЛНО СЕДАЛИЩЕ ВЪ СОФИЯ

Кореспонденти въ всички градове въ България и странство

Извършва всички банкови, финансови и борсови операции. Издава чекове, кредитни писма и акредитиви за България и странство. Купува и продава чужди валути и всички видове цѣнни книжа. Извършва прѣводи на суми въ България и странство. Издава банкови гаранции и удостоверения за залози, на търгове и други обществени прѣдприятия. Сконтиране и събиране на полици. Отпускане кредити сръщу цѣнни книжа, стоки и пр. Приема влогове при най-износни условия, ще издава спестовни книжки.

Интересува се отъ всички търговски и индустриални прѣдприятия. Банката има търговско отдѣление, което се занимава съ всички видове търговски сдѣлки на комисионни начала и дава свѣдѣния за мѣстни и чужди търговски и индустриални прѣдприятия.

ИНФОРМАЦИОННО БЮРО — събира и дава информации за търговски кѣщи, дружества и пр.

Телеграфически адресъ: „ФРАКОБЕЛЖЪ“

БАЛКАНСКА БАНКА

СОФИЯ.

Капиталъ 20,000,000 лева.

Акционерно дружество основано презъ 1906 г. отъ Banque de l'Union Parisienne, Paris, La Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France, Paris, Le Wiener Bank Verein, Vienne l'Oesterreichische Credit Anstalt, Vienne et l'Ungarische Creditbank, Budapest.

Централно седалище въ София

Клони: Бургасъ, Пловдивъ, Плѣвентъ, Варна, Видинъ и Русе. Агенти въ Ломъ, Хасково и Дупница.

Кореспонденти въ всички по-важни градове въ чужбина. Извършва всѣкакви финансови, банкови и борсови операции, финансира индустриални и търговски прѣдприятия. Притежава най-модерно инсталирани огнеуорни касети.

Телеграф. адресъ: БАЛКАНБАНКЪ — София 2-15

НАРОДНО ОСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „БАЛКАНЪ“

(Основано 1895 година).

Основенъ капиталъ запасенъ фондъ и резерви . . . 102,350,000 лева

Събрани премии презъ 1922 година . . . 98,331,000 „

Осигорени суми по клона „Животъ“ . . . 310,000,000 „

Исплатени загуби до 31 декември 1922 година . . . 218,602,000 „

Осигурява при най-износни условия и премии по клоноветѣ: „Животъ“, „ПОЖАРЪ“, „ТРАНСПОРТЪ“ и „ЗЛОПОЛУКА“

„БАЛКАНЪ“ взема нови осигуровки по „Животъ“, безъ медицински прегледъ до сто хиляди лева.

Готови полици за пътнически осигурявания сръщу злополука и транспортни багажи и стоки се издаватъ отъ всички агенти на Д-то. Само осигуренитѣ при „Балканъ“ се ползватъ отъ преимуществата и облагитѣ, които Дружеството създаде на клиентитѣ си.

Търсятъ се прѣдставители на Дружеството при най-износни условия. Добъръ приходъ безъ капиталъ. Подходяща работа за пенсионери, запасни офицери и пр.